

MAHALLIY

_____ maktabgacha va
maktab ta'lim bo'limi tasarrufidagi

_____ -maktabgacha ta'lim tashkiloti

tayyorlagan ruh tarbiyachisi

_____ ning

“_____ muammolar va ularning
yechimlari”

mavzusida tayyorlagan

FAOLIYAT ISHLANMASI

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

Zokirjon Admin bilan

+99891-328-88-38 nomerga telegramdan yozishingiz yoki telegramdan jek567 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlari tayyorlov 6-7 yosh guruhi tarbiyalanuvchilari uchun Suv resurslarini tejash, Ekologik tarbiya va Gigiyena madaniyatini shakllantirishga qaratilgan "Suvni asraymiz - kelajakni asraymiz" shiori ostidagi oylik tadbirlarni tashkil etish va o'tkazish bo'yicha mashg'ulotlar va tadbirlar ishlanmasini asl holda olish uchun telegramdan yozing

Telegram kanalimiz:

@maktabgacha_tt

To'lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Bu hujjatni hech kimga tarqatmaslik sharti bilan olishingiz mumkin.

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To'liq holda olganingizdan so'ng:

Faqat o'zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet veb-saytlarga joylamang.

Telegram orqali kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA HIYONAT QILMANG.

Online kompyuter xizmatlari

O'zbek va rus bog'chalari uchun
Buyurtma asosida

MTT direktori, **direktor o'rinbosari**, MTT psixologi, **defektologi**,
musiqra rahbari, **jismoniy tarbiya yo'riqchisi**, MTT hamshirasi,
XIBDO' va **tarbiyachilar** uchun:

testlar, **to'garaklar**, **bayram tadbir senariylari**, **ochiq faoliyat**
ishlanmalar va slaydlar (taqdimotlar), **refetarlar**, **mustaqil ishlar**,
ko'rgazma va tarqatmalar, **faxriy yorliq**, **diplom**, **tashakkurnomalar**
va boshqa hujjatlarni tayyorlab beramiz.

Tel:91669-34-74 **Telegramdan: @talimxizmatlar** izlab toping.

Подготавливаем для **директора МТТ**, **заместителя директора**,
психолога МТТ, **дефектолога**, **музыкального руководителя**,
инструктора по физической культуре, **медсестры МТТ**, **ХИБДО** и
воспитателей:

тесты, **кружки**, **сценарии праздничных мероприятий**, **разработки**
открытых занятий и слайды (презентации), **рефераты**,
самостоятельные работы, **выставки и раздаточные материалы**,
почётные грамоты, **дипломы**, **благодарственные письма** и другие
документы.

Тел: 91669-34-74 **Telegram: @talimxizmatlar** (найдите по поиску)

MAVZU: “Ekologik muammolar va ularning yechimlari.

Umumiy guruh bilan ishlash”

Yosh guruhi: Tayyorlov guruhi (6–7 yosh)

Faoliyat turi: Loyiha, suhbat, tajriba, o‘yinli va ijodiy faoliyat

Ta’limiy soha: Atrofdagi olam bilan tanishish, nutq mahorati oshirish jarayonlari, ijodiy faoliyat

Davomiyligi: 35–40 daqiqa

MAQSAD:

Bolalarga oddiy ekologik muammolar (axlat tashlash, daraxtlarni kesish, suvni behuda to‘kish, hayvonlarni himoya qilmaslik) va ularning yechimlari (axlatni yigib olish, ekish, suvni tejash, hayvonlarni himoya qilish) haqida sodda tushuncha berish. Umumiy guruhda ekologik muammolar haqida fikr almashirish yo‘llarini o‘rganish, birgalikda fikr almashirish va amaliy harakatlar qilish ko‘nikmalarini shakllantirish.

E‘TIBOR QILINILADIGAN JIHATI:

Bolalar savol-javob, suhbat, savol-javob, tajriba, harakatli o‘yin va ijodiy faoliyat orqali ekologik muammolar va ularning yechimlari haqidagi bilimlarni egallaydilar. “Nima uchun axlat tashlash zararli?”, “Daraxtlarni kesish qanday zarar?”, “Suvni tejash nima uchun muhim?” kabi savollarga javob berishga o‘rganadilar.

RIVOJLANTIRUVCHI MAQSAD:

Bolalarning nutqi, xotirasi, tasavvuri, kuzatuvchanligi, mantiqiy fikrlashi, savol berish, javob qaytarish va umumiy guruhda birgalikda ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish.

TARBIYAVIY MAQSAD:

Bolalarda tabiatni asrash, ekologik mas'uliyat, toza muhitda yashash, jamoada ishlash, do'stlarini tinglash va kelajak uchun bilim saqlash fazilatlarini tarbiyalash.

KERAKLI JIHOZ VA MATERIALLAR:

- Axlal, kesilgan daraxt, iflos suv, yechim rasmlari va ko'rgazmali kartochkalar.
- Yechim rasmlari: axlat qutisi, iflos daryo, toza daryo, parvarish qilingan hayvon.
- Didaktik o'yin kartochkasi: "Mamma yoki yechim?", "To'g'ri javobni tanla".
- Rangli qalam, rangli qog'oz, yelim, qaychi, A4 qog'oz.
- Audio yoki video: taqdimot, video yoki sokin musiqiy fon.
- Rag'bat beruvchi, yulduzcha stikerlar.

FAOLIYATNING BORISHI:

1. Tashkil etish: Bolalar yarim doira shaklida o'tiradilar. Tarbiyachi o'zini namoyish qiladi, bolalarning kayfiyatini aniqlaydi va diqqatni faoliyatga jalb qiladi.

2. Kirish qismi: Tarbiyachi savol beradi: “Atrofimizda nima yomon? Daraxtlarni kesish yaxshimi yoki yomonmi?” Bolalar javoblari tinglanadi.

3. Qiziqtirish: “Sehrli tabiat qutisi” o‘yini. Tarbiyachi qutidan axlat, kesilgan daraxt, iflos suv rasmlarini chiqaradi. Bolalar muammoni aytadilar.

4. Asosiy qism: Oddiy ekologik muammolar (axlatni chiqarish, daraxtlarni kesish, suvni behuda to‘kish, hayvonlarni himoya qilmaslik) va ularning yechimlari (axlatni yigib olish, daraxtlarni kesish, suvni tejash, hayvonlarni himoya qilish) haqida muhokama qilinadi.

5. Ko‘rgazmali qism: Axlat, kesilgan daraxt va iflos suv rasmlari va yechim rasmlari (axlat qutisi, ekish, daraxt ko‘chirish, suvni tejash) ko‘rsatiladi. Har bir ko‘rgazma bo‘yicha savol beriladi: “Bu muammo qanday hal qilinadi?” savoliga javob beriladi.

6. Jismoniy daqiqa: “Muammo yoki yechim?” harakatli mashqi: daraxt ekamiz, axlatni yigib olaymiz, suvni tejaymiz, hayvonlarni himoya qilamiz.

7. Amaliy faollashtirish (Loyihalar): Bolalar “Ekologik muammo va uning yechimi” ko‘zga ko‘rsatadigan muammoni yaratadilar: plakat chizadilar yoki “Mening ekologik muammolarim va yechimlarim” rasmini chizadilar. Guruh bo‘lib muammolarini yechish usullarini muhokama qiladilar.

8. Qiziqtirish: “Muammo yoki yechim?” o‘yini. Tarbiyachi qutidan muammo yoki yechim rasmlarini chiqaradi, bolalar muammo yoki yechim ekanligini aytadilar.

9. Xulosa: Tarbiyachi umumiy xulosa qiladi: “Ekologik muammolarni hal qilsak, tabiatimiz yashil va toza bo‘ladi. Har birimiz tabiatni asrashda yordam bera olamiz.”

10. Rag‘batlantirish: Faol qatnashgan bolalar yulduzcha stikerlar bilan rag‘batlantiriladi.

EKOLOGIK MUAMMOLAR VA YECHIMLARI

QISQA MA’LUMOT:

Ekologik muammolar: Axlat tashlash (tabiat ifloslanadi), daraxtlarni kesish (havo ifloslanadi), suvni behuda to‘kib yuborish (suvni ifloslanadi), hayvonlarni himoya qilmaslik (hayvonlar qonib o‘ladi).
Yechimlar: Axlatni axlat qutisiga tashlash, daraxt ekish, suvni tejash, hayvonlarni himoya qilish. Har birimiz tabiatni asrashda katta hissa qo‘shishimiz mumkin.

DIDAKTIK O‘YINLAR:

- “Muammo yoki yechim” o‘yini — muayyan vaziyat rasmini ko‘rsatadi. Bolalar muammo yoki yechim ekanligini aytadilar.
- “To‘g‘ri javob tanla” o‘yini — bolalar kartochkalardan to‘g‘ri yechimni tanlab oladilar.
- “Tabiatni asra” o‘yini — bolalar ekologik yechimlarni nomlaydilar va harakatini ko‘rsatadilar.

YARQIN O‘YIN: “TABIATNI ASRAYMIZ”

- **Ekologik kamiz** — qo‘llarni yuqoriga ko‘taramiz va ekish harakatini qilamiz.

- Axlalni yig‘amiz — qo‘llarni pastga tushirib, yig‘ish harakatini qilamiz.
- Suvni tejaymiz — qo‘llarni oldinga cho‘zib, tejash harakatini qilamiz.

SAVOL-JAVOB:

Savol: Nima uchun axlat tashlash yomon?

Javob: Tabiat ifloslanadi va kasalliklar tarqaladi.

Savol: Daraxtlarni kesish qanday zarar?

Javob: Havo ifloslanadi va hayvonlar uylarini yo‘qotadi.

Savol: Suvni tejash nima uchun muhim?

Javob: Suv cheklangan resurs. Uni tejamasak, kelajakda suv kamayadi.

KUTILAYOTGAN NATIJA:

- Bolalar oddiy ekologik muammolar va ularning yechimlari haqida sodda tushunchaga ega bo‘ladilar.
- Umumiy guruhda savolga javob berish, fikr bildirish va do‘stlarini tinglashga o‘rganadilar.
- Bolalarda tabiatni asrash, ekologik mas’uliyat va kelajak uchun tabiatni saqlash fazilatlari shakllanadi.

Uyga vazifa:

Ota-onalar bilan uyda “Ekologik muammo va uning yechimi” rasmini chizish va oilada qanday ekologik yechimlar qo‘llanilayotganini aytib berish.

EKOLOGIK

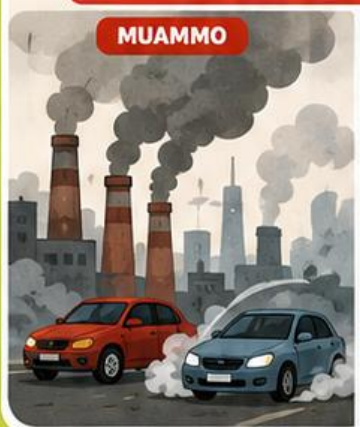
MUAMMOLAR VA ULARNING YECHIMLARI

Tabiatni asrash – barchamizning vazifamiz!

1. Havo ifloslanishi

MUAMMO

YECHIMLAR

Ko'proq daraxt eking!

Velosipeddan foydalaning!

Jamoat transportidan foydalaning!

2. Suv ifloslanishi

MUAMMO

YECHIMLAR

Daryolar va sohillarni tozalang!

Chiqindilarni suvga tashlamang!

Suvni tejang!

3. Chiqindilar muammosi

MUAMMO

YECHIMLAR

Chiqindilarni saralash!

Kerakli narsalarga ikkinchi hayot bering!

4. Daraxtlarning kamayishi

MUAMMO

YECHIMLAR

Daraxt eking!

O'rmonlarni muhofaza qiling!

Daraxtlarni safsiz kesishga yo'l qo'ymang!

Tabiatni

Suvni tejang!

Chiqindilarni saralang!

Yer – bizning uyimiz!

Hayvonlarni himoya qiling!

Yashil kelajakni birgalikda yarataylik!

Har bir xalqning qadimiy qadam – katta o'zgarish!

HAVO IFLOSLANISHI

Toza havo – sog'lom hayot!

1 Mashinadan kam foydalanamiz. Daraxt ekamiz

3 Jamoat transportini foydalanamiz

4 Zavod chiqindilarini nazorat qilamiz

Toza havoni birga asraylik!

SUV IFLOSLANISHI

Har tomchi hayot uchun muhim!

1 Suvga chiqindi tashlamaymiz

Birgalikda tozalaymiz, tabiatni asraymiz!

3 Suvni tejaymiz

Har tomchi suv – qimmat boylik!

4 Oqova suvlarni tozalaymiz

Tozalangan suv – toza kelajak kafolati!

Toza suv – sog'lom kelajak!

CHIQUINDILAR MUAMMOSI

Saralash, qayta ishlash, tabiatni asrash!

Plastik butilka, paket, idishlar va boshqalar.

Qog'oz

Shisha butilka, banka, idishlar va boshqalar.

Meva-qovoq qoldiqlari, choy bargi, barglar va boshqalar.

1 Chiqindini saralaymiz

Chiqindini to'g'ri saralaymiz, alohida-alohida idishlarga tashlaymiz.

3 Bir martalik buyumlardan kam foydalanamiz

Bir martalik plastik buyumlar o'rniga qayta ishlatiladigan buyumlardan foydalanamiz.

4 Atrofni toza saqlaymiz

Atrofimizni toza saqlaymiz, chiqindi tashlamaymiz, boshqalarni ham undaymiz.

Toza muhit – baxtli hayot!

O'RMONLARNI ASRAYLIK!

Daraxt – hayot man

1 Daraxt ekamiz

Har...

lashaynik!

Daraxtlarni ruxsatsiz kesish – qonunga va tabiatga zarardir. Bunday holatlarga loqayd bo'lmaylik!

3 Yong'inlardan ehtiyot bo'lamiz

O'rmon yong'ini – katta ofat! Olov yoqmaslik, chekish qoldiqlarini tashlamaslik kerak!

4 Hayvonlar yashash joyini asraymiz

Hayvonlar ham biz kabi tirik mavjudot. Ularning uyini buzmaylik, o'rmonni toza va osoyishta saqlaylik!

TOZA HAVO

TOZA SUV

SOG'LOM MUHIT

KELAJAK UCHUN!

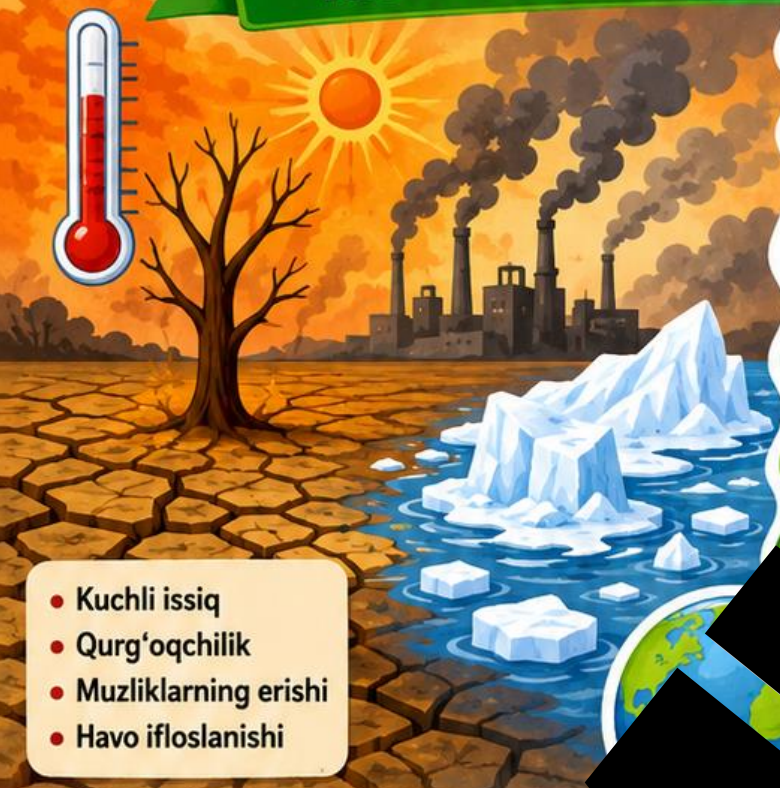
Bugungi daraxt – ertangi hayot!

IQLIM O'ZGARISHI

Yashil odatlar bilan kelajakni asraymiz!

- Kuchli issiq
- Qurg'oqchilik
- Muzliklarning erishi
- Havo ifloslanishi

1
Elektr energiyasini tejaymiz

Keraksiz energiya o'qchilikni kamaytirish uchun LED energiya sarf qilishni tanlaymiz. Elektr energiyasini toza manbalardan foydalanamiz.

2
Qayta tiklanuvchi energiya manbalari

Quyosh, shamol va boshqa toza energetika manbalaridan foydalanamiz.

3
Qisqa masofalarda avtomobil o'rniga velosiped yoki piyoda yuramiz

Qisqa masofalarda avtomobil o'rniga velosiped yoki piyoda yuramiz.

4
Daraxt ekamiz

Daraxtlar havoni tozalaydi, soya beradi va iqlimni yaxshilaydi.

5
Resurslarni tejab ishlatamiz

Suv, qog'oz, oziq-ovqat va boshqa resurslarni tejab ishlatamiz. Chiqindilarni saralab, qayta ishlashga topshiramiz.

Yer bizning umumiy uyimiz!

